

# TOREGIMENTELÆREN – SÅ AKTUEL SOM NOGENSINDE

Horder af teologistuderende har gennem årene terpet sig igennem Luthers *Von weltlicher Obrigkeit* og var det ikke det tyske, det var galt med, så virkede emnet i sig selv så fjernt som maastrichttraktaten og om muligt endnu mere støvet. Har det nogen betydning i dag, at præster var “sværget ind” som embedsmand i kongens kirke, og ifølge Luther skulle arbejde rent og purt i “det åndelige regimente”? Ja!

De seismiske forskydninger, som vi i øjeblikket oplever i forholdet mellem stat, folk og kirke, går lige til hjertet af, hvad det vil sige at være kirke og kristen i en ny tid. Den gamle arbejdsfordeling kan ikke tages for givet. Billedet er derfor i øjeblikket mangfoldigt og plumret: Nogle taler stærkt for, at kirken skal engagere sig. Den skal udtale sig om nøden i verden og om økokrisen og handle mod uretfærdige strukturer. Andre vil hellere, at den er klar i sin forkyndelse af evangeliet, der pænt skal lægge sine våben i våbenrummet, når det går ud af kirken og ikke anvendes på verdens problemstillinger. Den distinktion, som Luther foretog, mellem verdsligt og åndeligt (og som i virknings-historien er blevet fordrejet og misbrugt), må derfor genovervejes – og opdateres.

Dette særnummer af DTTK er blevet til på baggrund af en temadag på Menighedsfakultet, oktober 2013, under overskriften Kirken og staten: Hvordan skal kristne forholde sig til denne verdens magter? Toregimentelæren til opdatering. Det blev her tydeligt, at problemstillingerne i toregimentelæren på én gang er urgamle og højaktuelle. Urgamle fordi, det var det

samme forhold de første kristne måtte finde svar på: Hvad skal man gøre, når kejseren kræver at blive kaldt for Kyrios (Herre), og man mener, at der kun er én Herre: Jesus? Kan man som borger ofre til ham med den ene hånd og med den anden tilbede Jesus? Og højaktuelle, på grund af de ovennævnte forskydninger i samfundets indretning og kirkens forsøg på at navigere under disse forandringer.

Det rejser spørgsmålet: Hvordan kan Luthers toregimentelære bidrage i vores aktuelle situation, når den er blevet til under forudsætninger, der i hvert fald delvist er under afvikling? Det er et spørgsmål, som har forgreninger ud i hele teologien og kristentroen. Det berører nemlig, hvad den kristne tro indbefatter; hvad frelse er; forholdet mellem Gud og skaberværket; skabelse og eskatologi; hvordan evangeliet får krop; hvor skellet går mellem, hvad kristne er forpligtede på, og hvad kristne har frihed til at skønne; og meget andet.

En fornyet refleksion på luthersk grund over forholdet mellem åndeligt og verdsligt vil bidrage til at opdatere navigationen mellem evangeliet som en tro og et levet liv; og således fremme kirker og kristnes forståelse og anvendelse af de bibelske anvisninger i vores tid. Denne udgivelse er således også første af flere bidrag, der i lyset af reformationsjubilæet i 2017 skal kaste lys over en aktuel udformning af luthersk teologi i dag.

Derfor: God læselyst!

Andreas Østerlund-Nielsen  
og Morten Hørning Jensen